

Kē kōr maac: Locni cien kē mal

Läär kē kuic wec

Tiec, liel kēne tin kōŋ tin ca tāth kie ŋak tin cī mac kē waŋ ba kē guic en hōō kē guath rikni tī de pual puany yiar amāni tin dial tin cī tēeth, tin muoth-muōoth, waŋ-waŋni tin ca rō duōol, kaarapemi tin cī dak, jath in cī loony piny kēne ponyni tin cī dōŋ.

Ŋak tin ba tit i kē rik kē kōt maac ken tin:

- kuak pilaathikni
- ŋēth, ε la tur ŋaakni tin cī waŋ tin ca moc timber (cet kōper kōrōm athenet)ch 'copper chrome arsenate' kie 'CCA')
- tur
- kēmekōli puor kaakni
- Yioom jathni LP
- wal
- yiēethni kēne muonymuōony kōkien tin doth gaaath mī cī waŋ
- kēmekōli diaal tin kōŋ (cāat, nyin lāk kuakni).

Kōni ruac yēne naath tin de jiāāk kēne gōoy ŋac kē locdu rei kuakni ku. Mī lotē rō /cu gaat naŋ thiekā guath in te kuak tin cī waŋ thīn. Mī wī jē lat, tit kē a gōaa ken gaat

Gaŋ rōodu

Moc rō bieyni tin cet kē:

- waari tī buōmbuōom kēne curapni lat tin thiakēthiaak
- kuum mī thiāj (mī bār tetke kēne bantholony)
- Kuum wuōm kēne thok P2.

Bi kīth in te ken titi dial reide jiek kā muktāp wecdun kie kā naath tin la luāk rik tin ruōp-ruōp.

Min riiti rō kut kā tin cī waŋ, yiaakni kuumdu, curapni kēne kuumwaŋ kēne wum gaaath jiaak-jiaakni. Lak tetdu min cī cī bieyni tin jāl kē jī kam raar. Lak waari ku ε /keni kē ni lath nyōk.

Yuōp jiaakni

/Ce gōaa en hōō ba ŋēth tuōk nhial kut kuakni, mī ŋac kē jē te kē CCA-mī cī waŋ kā puōnyde kē timber. Ŋak tin cī waŋ mī te reidien kē pilaathikni bi jē dhil ŋāth en hōō de raan luēŋ ε ken.

Kuan

Kuan dial tin cī mac kē waŋ kie cī leth kē yiēar ba kē dhil yiaak ε nan. Ken kuak dial tin ca gāk kā yioom kēne tin te raar. Leth maac mī cē dīt dere kuan dial tin te rei pirični jakā tī /ca de cam.

Dhaari piini

Mac buōt-buōtni la nooŋe tol kēne ŋēth mī diit, kē jōō nō dere dhaar piinidu dhil yiar kē nuōon kēne ŋēth kē kōaam tin cī liw. Mī cī cuōm piini, guecdien kie guānydien rō gēr /cu kē math kie/cu kē kām ley.

Cuut dharu

Cuut maathuurä dhar piini ke höö dɔŋ ci macɛ ler, cu jäl ke wicde ke höö dere tiath, Mi diwi je i ci cuut dharu jiaäk, cɔl ram ci thuɔk ke latde ke höö be ben ger.

Tit roodu

Ke höö bi mal, /cu a jänyi kut kuakniku. Kue la höö, mi guici je i bi liep en wini, tite en höö bi rɔ dhil moc:

- wile piini math
- kuän (kuan tin la jiaäk lap ke a läthi kä tilic kie bæk mi kɔc-kɔc)
- Gäänɔɔ
- kume

Locdu rei kuakniku dɔŋ dere locdu dual. Tite i bi rɔ gan kä rɔa. Naath tin la rial cär nath ikä ka thin lät ke keel ke kume kene nei tin thop luäk.

Thöp ke luandɛ kä be raar kä Kume Victoria, 1 Treasury Place, Melbourne.

© Wec Victoria, Department of Health and Human Services, Pay Rew 2016.